



Klagenemnda for miljøinformasjon

ÅRSRAPPORT FOR 2023 - KLAGENEMNDA FOR MILJØINFORMASJON

1. Miljøinformasjonsloven og Klagenemnda for miljøinformasjon

Miljøinformasjonsloven¹ gir rett for alle til å få miljøinformasjon fra offentlige organer og fra offentlige og private virksomheter. Lovens formål er å gjøre det enklere å skaffe seg informasjon om forhold av betydning for miljøet, slik at man kan påvirke i miljøspørsmål.

Klagenemnda for miljøinformasjon er gitt i oppgave å behandle klager fra den som har fått avslag på et krav om miljøinformasjon eller som mener den informasjonen som er gitt, ikke er tilstrekkelig. Nemnda behandler bare klager mot offentlige og private virksomheter. Nemnda behandler også saker etter § 10 i produktkontrollloven².

Klagenemnda avgir ikke generelle tolkingsuttalelser og gir heller ikke råd i konkrete saker. Gjennom nemndas klagesaksbehandling sørger nemnda imidlertid for at tvilsspørsmål blir avklart.

Klagenemnda er et fritt og uavhengig forvaltningsorgan administrativt underlagt Klima- og miljødepartementet. Nemndas sammensetning følger av miljøinformasjonsloven § 19. Nemnda består av åtte medlemmer, hvor leder og nestleder skal være jurister. De andre representantene er partsoppnevnt fra ulike sider av samfunnslivet. Tre er fra næringslivet, en representerer miljøbevegelsen, en representerer forbrukerinteressene, mens en er fra mediene. Et sekretariat bistår klagenemnda med administrative gjøremål og tilrettelegging av saker. Sekretariatsfunksjonen ivaretas av ansatte i Miljødirektoratet på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet.

2. Nærmere om nemnda

Følgende personer satt i nemnda i 2023:

Leder: Sigrid Andersen Cabot

Nestleder: Sigrid Eskeland Schütz

Medlemmer:

Ina Lindahl Nyrud (advokat, Norsk Journalistlag)

Martin Leander Brandtzæg (avdelingsleder, Naturvernforbundet)

Elin Vestrum (seniorrådgiver, Forbrukerrådet)

Trude H. Nordli (fagsjef, Sjømat Norge)

Andreas Pihlstrøm (advokat, NHO)

Yngve Holth (næringspolitisk sjef, Glommen Mjøsen Skog)

¹ Lov 9. mai 2003 nr. 31 om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven).

² Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester av 11. juni 1976 nr 79.

3. Saker innkommet og behandlet i 2023

I 2023 mottok klagenemnda 12 klager. Dette er en betydelig nedgang fra 2021 og 2022, men ligger omtrent på samme nivå som tidligere.

| År | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 |
|---------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Antall klager | 15 | 17 | 11 | 10 | 12 | 13 | 9 | 22 | 22 | 12 |

Flere klager i 2023 ble trukket fordi klager fikk svar under behandling av saken i nemnda. Til sammen ble 4 klager fra 2023 trukket. Nemnda har avsluttet disse sakene uten vedtak.

Klagenemnda traff 9 vedtak i 2023. Av disse vedtakene er 3 vedtak i klager som er innsendt i 2022 og 6 vedtak fra klager innsendt 2023. Det er overført 2 saker fra 2023 til 2024.

De 9 sakene som nemnda behandlet i 2023 er omtalt i kapittel 4.

4. Nærmere om vedtakene i nemnda

Elvia AS
Sak 2022/24
Vedtak: 06.02.2023
Resultat: klagen ble avvist

Saken gjelder klage på Elvia AS på innsyn i støymålinger av Henstad trafostasjon og hvilke forholdsregler virksomheten har tatt for å hindre eller redusere helseskadelig støyforurensning fra trafostasjonen. Elvia AS er et nettselskap som indirekte er 100 % eid av kommuner/fylkeskommune og som har monopol innenfor sitt nettområde. Nemnda kom til at Elvia AS er et offentlig organ og klagen ble avvist ettersom det var klaget til feil klageinstans.

Norfund
Sak 2022/23
Vedtak: 10.02.2023
Resultat: klagen ble avvist

Saken gjelder krav om innsyn i rapporter, vurderinger og evalueringer som ligger til grunn for Norfunds engasjement i Green Resources, først som långiver og siden som aksjonær.

Nemnda kom til at Norfund er å anse som et offentlig organ etter miljøinformasjonsloven § 5 første ledd bokstav a, jf. offentleglova § 2 første ledd bokstav c. Klagenemnda for miljøinformasjon har ikke myndighet til å behandle klager som gjelder avslag på krav om informasjon fra offentlig organ, og klagen ble derfor avvist.

Sølvtrans AS
Sak 2022/22
Vedtak: 21.02.2023
Resultat: Klager fikk medhold

Informasjonskravet gjaldt krav om informasjon om et brønnbåtrederi sin bruk av innsatsfaktorer og produkter som kan ha en påvirkning på miljøet.

Klager fikk medhold i at virksomheten måtte gi informasjon om hvilke innsatsfaktorer og produkter virksomheten anvender i sin virksomhet og som kan ha en virkning på miljøet. Videre fikk klager medhold i at virksomheten må gi en uttømmende liste over produkter virksomheten benytter innen fiskevelferd og behandling av fisk. Virksomheten ble også pålagt å gi informasjon om hvordan virksomheten behandler produktene som er benyttet, herunder om, hvor og når produktene har kommet ut i naturen fra 2019 og frem til mai 2022. Videre ble virksomheten pålagt å gi tilsvarende informasjon som nevnt ovenfor, som er knyttet til eventuelle tiltak utført av en underleverandør på oppdrag fra virksomheten.

Arendals Fossekompani ASA
Sak 2023/1
Vedtak: 15.06.2023
Resultat: klager fikk ikke medhold

Saken gjelder krav om informasjon om klimagassutslipp i forbindelse med drift av Bøylefoss kraftverk i Froland kommune. Klagers henvendelse med krav om informasjon var ikke besvart av virksomheten innen miljøinformasjonslovens frister.

Nemnda kom til at spørsmål om klimagassutslipp og spørsmål om kortreist strøm fra kraftverket er miljøinformasjon, men at spørsmålene var besvart av virksomheten i forbindelse med etterfølgende tilsvaret til klagenemnda. Klagers oppfølgingsspørsmål til virksomheten ble vurdert å være et nytt spørsmål som i første omgang må stilles direkte til virksomheten, slik at virksomheten selv kan ta stilling til om spørsmålet er miljøinformasjon etter loven.

Klagen ble ikke tatt til følge.

Nortømmer AS
Sak 2023/2
Vedtak: 22.09.2023
Resultat: klager fikk medhold

Saken gjelder krav fra Naturvernforbundet om informasjon fra Nortømmer AS om hvordan brudd på regler for hogst er behandlet og vurdert i revisjonsprosess gjennomført av Det Norske Veritas (DNV). Klagenemnda uttalte at informasjon fra revisjons- og styringssystemer er å anse som miljøinformasjon når det vedrører tiltak som direkte eller indirekte påvirker miljøet. Klagenemnda kom til at klager hadde rett til å få etterspurt informasjon etter miljøinformasjonsloven § 16, og at for at klager skulle få fyllestgjørende svar, måtte virksomheten oversende vedlegg til

revisjonsrapport som omhandlet direkte eller indirekte informasjon knyttet til den aktuelle hogsten og dokumenter som virksomheten hadde oversendt til DNV i revisjonsprosessen. Videre ble virksomheten pålagt å gi informasjon om hvordan konkrete forhold ved hogsten er behandlet og vurdert i revisjonsprosessen, herunder vurdering av avvik og nærmere beskrivelse av årsak og korrigerende tiltak.

Inditex Norge AS

Sak 2023/3

Vedtak: 20.10.2023

Resultat: klager fikk medhold

Saken gjelder krav om informasjon om bruken av syntetiske fiber i klær fra kleskjeden Zara. Klagers henvendelse med krav om informasjon var ikke besvart av virksomheten.

Nemnda kom til at spørsmål om bruk av syntetiske fiber i klær er miljøinformasjon.

Virksomheten ble pålagt å gi informasjon om antall tonn klær laget av syntetiske fibre og som prosent av hele klesproduksjonen, antall tonn klær laget av resirkulert materiale, inkludert blandete fiber, og bruk av resirkulerte plastflasker, samt estimat over utslipp av mikroplast fra produksjonen. Videre ble virksomheten pålagt å gi informasjon om de har en bærekraftspolicy som sier noe om bruk av syntetisk fiber, og hvordan unngå grønnvasking, retningslinjer for å minimere mikroplast, plan for å redusere bruk av syntetiske fibre, og retningslinjer og mål for å hindre utslipp av mikroplast ved produksjon og hindre at tekstilarbeidere blir utsatt for mikroplast, om virksomheten har kontroll over hva som skjer med klærne i avhendingsfasen og en ordning for innsamling av klær i butikkene, hvor mye som er innlevert via denne, hvor stor andel av dette som var laget av syntetiske fiber og hva som skjer med disse klærne.

Samsung Electronics Nordic AB

Sak 2023/3

Vedtak: 20.10.2023

Resultat: klager fikk medhold

Saken gjelder krav fra Forbrukerrådet om informasjon om reparasjon av vaskemaskiner og tørketromler. Informasjonskravet var en del av en undersøkelse som var sendt til flere virksomheter.

Nemnda kom til at informasjonskravet gjaldt miljøinformasjon som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet og at informasjonen gjaldt forhold ved Samsungs virksomhet. Nemnda la vekt på at informasjonen kunne gis på overordnet nivå, det vil si at informasjonen ikke måtte knytte seg til hvert enkelt produkt eller servicepartner

Samsung ble pålagt å gi informasjon om hjemmeservice, priser, vanlige feil, ventetid og om det tilbys et alternativ i reparasjonstiden.

Gorenje Group Nordic A/S

Sak 2023/10

Vedtak: 29.12.2023

Resultat: klager fikk delvis medhold

Saken gjelder krav fra Forbrukerrådet om informasjon om reparasjon av vaskemaskiner og tørketromler. Informasjonskravet var en del av en spørreundersøkelse som var sendt til flere virksomheter.

Nemnda kom til at informasjonskravet gjaldt miljøinformasjon som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet og at informasjonen gjaldt forhold ved Gorenjes virksomhet. Nemnda la vekt på at informasjonen kunne gis på overordnet nivå, det vil si at informasjonen ikke måtte knytte seg til hvert enkelt produkt eller servicepartner. Nemnda kom likevel til at Gorenje, som produsent, ikke hadde plikt etter miljøinformasjonsloven § 16 til å gi informasjon om forbrukerpriser ved reparasjon ettersom dette var for detaljert informasjon.

Nemnda vurderte at deler av informasjonskravet var besvart. Gorenje virksomhet ble pålagt å gi informasjon om hjemmeservice, vanlige feil og ventetid.

Elon Norge AS

Sak 2023/7

Vedtak: 29.12.2023

Resultat: Klager fikk medhold

Saken gjelder krav fra Forbrukerrådet om informasjon om reparasjon av vaskemaskiner og tørketromler. Informasjonskravet var en del av en undersøkelse som var sendt til flere virksomheter.

Nemnda kom til at informasjonskravet gjaldt miljøinformasjon som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet og at informasjonen gjaldt forhold ved Elons virksomhet. Nemnda la vekt på at informasjonen kunne gis på overordnet nivå, det vil si at informasjonen ikke måtte knytte seg til hvert enkelt produkt eller servicepartner

Elon ble pålagt å gi informasjon om hjemmeservice, priser, vanlige feil, ventetid og om det tilbys et alternativ i reparasjonstiden.

5. Annen virksomhet

Sekretariatet har svart på spørsmål fra publikum og gitt generell veiledning. Nemnda har mottatt flere høringer, men har ikke gitt høringsuttalelser.